

Laba diena

Šiandien – mėnulio pilnatis. Saulė teka 6 val. 54 min., leisis 19 val. 32 min. Dienos ilgumas 12 val. 38 min.

Vardadieniai: šiandien – Minas, Minbartas, Minbutas, Minbutė, Minė, Minga, Mingailas, Mingailė, Mingas, Stefa, Stefanija, rytoj – Girvina, Girvinas, Girvinė, Janys, Januaras, Januaria, Januarius, Prienys, Žvelgaitis, Žvelgas, Žvelgutis, penktadienį – Eustachas, Eustachijus, Eustakas, Eutalė, Eutalija, Vainora, Vainoras, Vainorė, Vaišgantas, Vaišgina, Vaišginas, Vaišgirda, Vaišgirdas, Vaišius, Vaišys, Vaišnius, Vaišnys, Vaišnora, Vaižgantas.

Strielčiuose įsikūrė nauji globos namai

Liepos pabaigoje Strielčiuose duris atvėrė jau treči mūsų rajone privatūs globos namai. Juose teikiamos trumpalaikės ir ilgalaikės socialinės globos paslaugos negalia turintiems ir pensinio amžiaus sulaukusiems asmenims.

VšĮ „Strielčių globos namai“ steigėja **Rita Puzinauskė** daug gyvenimo metų atidavė darbui su socialiai pažeidžiamomis grupėmis, tad, puikiai suprasdama negalią turinčių ir pensinio amžiaus žmonių poreikius, Rita norėjo įsteigti tokius globos namus, kurių gyventojai galėtų jaustis tarsi savuose namuose.

Siekiant, kad mintis virstų realybe, pirmiausia reikėjo sutvarkyti reikiamus dokumentus, išpildyti sąlygas, keliamas tokioms įstaigoms ir, žinoma, turėti tinkamą

vieta, kurią R. Puzinauskė kartu su kolege rado Prienų rajone, Strielčių kaime.

Išgijus žemės plotelį su pastatu bei sutvarkius patalpas, paaiškėjo, jog bendraminčių sumanymas steigti privačius globos namus pranoko visus lūkesčius, mat tik kiek daugiau nei mėnesį veikiančiuose Strielčių globos namuose jau yra užpildytos visos vietos. Šiuo metu čia patogiai, kaip savuose namuose, įsikūrę dešimt

(Nukelta į 2 p.)

Nežinojau, kad man depresija
2 p.

Savivaldybės laukia darbingi ir našūs metai: prasidės projektų įgyvendinimas
3-6 p.

Šaulių pratybos „Taurus 2024“: turime išmokti veikti kartu ekstremalioje situacijoje
3-7 p.

Su pagarba 4-5 p. neišgyventai praeičiai: giminės ir šeimos atmintis išlieka per kartas

„Turgus – puiki vieta ir kandidatus į Seimą sutikti“...
8 p.

Naujojoje Ūtoje duris atvėrė nauja biblioteka

Prienų rajone tęsiantis kaimo bibliotekų modernizacijai, rugsėjo 13 d. duris atvėrė į naujas patalpas persikėlusioje Naujosios Ūtos biblioteka.

Prienų Justino Marcinkevičiaus bibliotekos direktorei **Daivai Čepeliauskienei** ir Prienų rajono savivaldybės merui **Alvydui Vaicekaskui** perkirpus simbolinę atidarymo juostelę, renginio vedėjas **Tautvydas Vencius** svečius pakvietė užteiti vidun. Susirinkusieji džiaugėsi jaukia, erdvia, šiuolaikiškai įrengta biblioteka. Prienų Kristaus Apsireiškimo ir Naujosios Ūtos Šv. Vincento Pauliečio parapijų kunigas **Vaidotas Labašauskas** pašventino patalpas, linkėdamas, kad joje būtų saugu ir dvasiškai

malonu.

Simbolinių įkurtuvių metu pasidžiaugti naujomis patalpomis atvyko gausus būrys skaitytojų ir svečių. Tarp jų – ir Prienų rajono savivaldybės meras **Alvydas Vaicekaskas**, vicemerė **Jūratė Zails-**

kienė, Kultūros ir turizmo skyriaus vedėjas **Rimantas Šiugždinis**, N. Ūtos seniūnijos seniūnas **Algis Aliukevičius**, Seimo nario **Andriaus Palionio** padėjėja **Valė Petkevičienė**, kolegės iš kitų Prienų Justino Marcinkevičiaus viešosios

bibliotekos padalinių. Linkėdami, kad biblioteka būtų lankoma, svečiai bibliotekos šeimininkei – bibliotekininkei **Sonatai Milušauskienei** įteikė simbolines dovanėles.

Gražios šventės proga susirinkusiuosius sveikino ir Prienų Justino Marcinkevičiaus bibliotekos direktorė **Daiva Čepeliauskienė**, Savivaldybės atstovams padėkojusi už bibliotekos tinklo modernizavimą, kurio dėka skaitytojai gali džiaugtis naujomis erdvėmis ir paslaugomis, o patiems skaitytojams linkėjo atrasti knygą ir skaitymo džiaugsmą.

Bibliotekos atidarymo renginyje pristatyta ir pirmoji – **Vilijos Čiapaitės** – tapybos darbų paroda, o rugsėjo 20 d. skaitytojai kviečiami į pirmąjį renginį – kraštiečių kūrybos knygos „Ieškojimų šviesa“ pristatymą.

Parengė **Rimantė Jančiauskaitė**

Simbolinę įkurtuvių juostelę perkirpo Prienų rajono savivaldybės meras **A. Vaicekaskas** ir Prienų Justino Marcinkevičiaus viešosios bibliotekos direktorė **D. Čepeliauskienė**.

N. Ūtos bibliotekos šeimininke-bibliotekininke S. Milušauskienė kartu su kolegėmis iš kitų padalinių.

Gyvenimas

Viskas brangsta, o laikraščio kaina išlieka tokia pati!

Dovana visiems prenumeratoriams – 2025 metų kalendorius!

Aukščiausios rūšies pavasarinėmis kainomis

Akmens anglis – palaida ir fasuota.
Pjuvenų briketai – beržo, uosio.
Durpių briketai – didmaišiuose.
Medžio ir durpių granulės – fasuotos.
Atvežame.

GRASTA Tel. 8 687 36216
Kęstučio g. 97, Prienai

„Metų ūkis 2024“

Svečiuose pas Šilavoto seniūnijos ūkininkus

Šilavoto seniūnijoje konkurso „Metų ūkis 2024“ apžiūros komisija aplankė tris ūkius. Jie visi skirtingi pagal pasirinktas veiklos kryptis, bet juos vienija ir vienas bendras bruožas – tai ūkininkavimo metai.

Kęstučio Kavaliausko ūkiui šiemet – jau dvidešimt metų, o **Antanas Pažėra** ir **Robertas Klėgeris** dvidešimtmetį minės kitąmet.

(Nukelta į 8 p.)

Vilma ir Antanas Pažėros – su kaimynu ūkininku **Antanu Jurkša** ir apžiūros komisijos nariais.

Nežinojau, kad man depresija

Pogimdyminė depresija yra dažniausiai pasitaikantis psichikos sveikatos sutrikimas po gimdymo. Naujais tyrimais atskleidžia, kad depresija suserga maždaug 19 procentų pagimdžiusių moterų, tačiau panašus skaičius jų pagalbos nesikreipia.

Žmogaus emocinė sveikata kinta priklausomai nuo to, kaip ją rūpinamės – kada ir kaip ieškome būdų jaustis geriau. Su viešosios įstaigos „Krizinio nėštumo centras“ psichologe Rūta Mickevičiene kalbamės apie pogimdyminės depresijos priežastis, simptomus ir pagalbos būdus.

Susirgti gali ir vyrai

Pogimdyminis laikotarpis dar kitaip yra vadinamas ketvirtuoju trimestru. Jis prasideda su naujagimio užgimimu ir trunka maždaug apie 8 savaites ar ilgiau.

Anot Krizinio nėštumo centro psichologės, besilaukianti ir pagimdžiusi mama išgyvena fizinius, biocheminius, neurofiziologinius, socialinius ir psichologinius pokyčius, lydimus įvairaus intensyvumo jausmų ir emocijų.

Todėl psichologė R. Mickevičienė akcentuoja: depresija po gimdymo gali susirgti bet kuri moteris, bet tai nereiškia, kad ji yra bloga mama – šiuo metu jai yra sunku ir reikalinga pagalba.

„Pogimdyminę depresiją diagnozuoja psichiatras pagal moters jaučiamus fizinius ir emocinius požymius, jų intensyvumą, trukmę ir dinamiką.

Šio psichikos sutrikimo nustatymas yra keblus. Somatiniai pogimdyminės depresijos simptomai yra panašūs į tuos, kuriuos išsako visos naujagimių mamos. Jos susiduria su miego ir apetito sutrikimais, nuovargiu ir pervargimu, sunkumais susitvarkyti su kasdieniais ruošos darbais.

Dėl to pogimdyminė depresija turėtų būti vertinama kompleksiskai“, – kalbėjo psichologė ir pridėjo, kad ne tik moterys, bet ir 4-7 proc. vyrų serga depresija po vaiko gimimo.

Sunku įvardinti vieną priežastį

Siekiant nustatyti, kas sukelia pogimdyminę depresiją, tiriami

įvairūs veiksniai, pavyzdžiui, amžius, gyvenamoji vieta, išsilavinimas, užimtumas, socialinis palaikymas, saugumas, žinia apie nėštumą, motinystės patirtis, pajamos ir kt. Kelių moteriai nepalankių veiksnių kombinacija gali turėti įtakos pogimdyminės depresijos rizikos išaugimui.

„Nėra vienos konkrečios priežasties šiam sutrikimui rasti. Tai gali būti hormonų svyravimas (po gimdymo, žindymo laikotarpiu ir nutraukus žindymą), sirgimas depresija iki nėštumo arba nėštumo laikotarpiu, neplanuotas arba krizinis nėštumas, nesutarimai su vyru, socialinio palaikymo stoka ir kt.

Kiekvienas asmuo yra individualus, ir visos ankstesnės patirtys, susirgimai, psichologinis atsparumas ir emocijų valdymas daro įtaką psichologinei sveikatai po gimdymo“, – sakė psichologė.

Tai gali palikti ilgalaikių pasekmių pačiai mamai, jos naujagimiui ir visai šeimai. Dėl pakitusios emocinės būklės mamai tampa sunku kurti saugų ir prierašų ryšį su savo vaiku, juo rūpinamasi šaltai, vangiai, dėl to didėja tikimybė, kad vaikas ateityje susidurs su emociniais ir kognityviniais raidos sutrikimais ar elgesio problemomis.

„Negydoma pogimdyminė depresija gali peraugti į ilgalaikę depresiją ar pasikartoti po kito gimdymo. Liga apsunkina mamos santykius ne tik su naujagimiu, bet ir likusia šeimos dalimi“, – teigė psichologė.

Laiku pastebėkite šauktukus

Pastebima, kad depresinio sutrikimo epizodas gali prasidėti

R. Mickevičienės teigimu, pogimdyminė depresija serga apie 19 proc. moterų ir 4-7 proc. vyrų. Nuotr. iš asmeninio archyvo

ir nėštumo metu, ir po gimdymo. Depresijos epizodai po gimdymo nustatomi pusketvirto karto dažniau nei nėštumo metu. Dažniausiai pogimdyminė depresija išryškėja per pirmus mėnesius po gimdymo, tačiau, R. Mickevičienės teigimu, ji gali pasireikšti ir praėjus pusmečiui ar net metams po gimdymo.

Paprastai išskiriami požymiai, kurie be jokio pagerėjimo tęsiasi dvi savaites ar ilgiau, yra intensyvus liūdesys, verkimas, baimingumas, tuštumos jausmas, greitas irzlumas, pyktis, energijos ir motyvacijos stoka.

„Prie pagrindinių simptomų priskiriamas sutrikęs miegas ir apetitas, neviltis, malonumo jausmo praradimas, apatija, užsisklendimas nuo artimųjų ir savęs nuvertinimo jausmas, nes susiduriama su sunkumais rasti ir pajauti ryšį su kūdikiu. Pasitaiko atvejų, kai moteris kankina baimė sužeisti ar kitaip pakenkti kūdikiui, kyla minčių apie savęs žalojimą ar net mirtį“, – sakė specialistė.

R. Mickevičienė pasakojo, kad pagalbos besikreipiančios moterys neretai pačios pastebi dažniau pasitaikančius psichologinės būklės pokyčius, todėl užduoda sau klausimus: „Ar normalu susilaukti labai laukto kūdikiu ir juo nesidžiaugti?“, „Kodėl džiugias aki-

mirkas užgožia liūdesys, tuštuma, ašaros?“, „Ar normalu yra laukti, kol kas nors ateis ir išgelbės mane nuo mano pačios kūdikiu?“. Anot psichologės, tai yra pirmieji raudonieji šauktukai – ankstyvasi pagalbos šauksmas, į kurį svarbu laiku atkreipti dėmesį.

Iš Telšių rajono kilusi Monika sakė pati supratusi esant problemą, kai, laikydama rankose naujagimį, negalėdavo sulaukyti ašarų. „Iš pradžių pati nesupratau, kaip ir kada pradėdavau verkti. Tą buvo neįmanoma suvaldyti. Abu su vyru labai laukėme dukrytės, todėl nebandžiau visko palikti išsispęsti savaime, todėl kreipiausi pagalbos, ir viskas susitvarkė“, – dalinosi Monika.

Užduokite sau klausimus

Pasak R. Mickevičienės, visų pirma, pagalbos ranką svarbu ištiesti pačiam sau. Besilaukianti ar neseniai pagimdžiusi moteris gali savarankiškai užkirsti kelią depresijos formavimuisi ar žymiai palengvinti sutrikimo požymius, įsipareigodama rūpintis savimi.

Krizinio nėštumo centre dirbanti specialistė besilaukiančias ir pagimdžiusias klientes drąsina koncentruotis į penkis sritis: mintis, miegą, mankštą, mitybą ir malonumus.

„Paklauskite savęs: ar mano

KURKIME

sveikatai palankius

ĮPROČIUS!

lūkesčiai sau realistiški, kaip kasdien save padrašinu ir rūpinuosi minčių švara? Kaip suprantu miego svarbą savo organizmui ir ieškau būdų pailsėti? Ar mano mityba pilnavertė, o valgymo įpročiai tinkami? Kaip fiziniu aktyvumu padedu savo kūnui stiprėti ir atsigausti? Kaip malonumais pajavairinta rutina veikia mano emocinę sveikatą? – darbo praktikomis dalijosi specialistė.

Tuo atveju, kai mamai darosi per sunku pasirūpinti naujagimiu, o emocinė ir psichikos sveikata prastėja, į pagalbą turėtų atskubėti artimieji. Ypač svarbu, kad aplinkiniai pasiūlytų konkrečią pagalbą: pasirūpintų vaiku ir leistų mamai pailsėti, pasidalintų konkrečia informacija su pagalbos kontaktais, palydėtų pas specialistus ar padėtų užsiregistruoti vizitui.

„Kai moteriai sunku suprasti, ar jai reikia pagalbos, o šeima nežino, kaip padėti, svarbu kreiptis į specialistus. Visais atvejais yra svarbu prisiminti, kad kreiptis pagalbos yra normalu, ypač kai vyksta svarbūs išgyvenimai, siejantys visą šeimą, kuriuos mamai pakelti darosi per sunku“, – kalbėjo Krizinio nėštumo centro specialistė R. Mickevičienė.

Jaučiant emocinius sunkumus galima kreiptis į emocinės paramos tarnybas, pagalba teikiama telefonu 1809 arba internetiniu susirašinėjimu. Taip pat ir Krizinio nėštumo centras konsultuoja nemokamai gyvai arba nuotoliniu būdu, kreiptis galima el. paštu pagalba@krizinionestumocentras.lt. Esant ūmiai būklei, kai gresia pavojus sveikatai arba gyvybei, skambinkite bendruoju pagalbos numeriu 112.

Užs.Nr.054

Projektas „Kurkime sveikatai palankius įpročius“ finansuojamas Visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis, kurį administruoja Sveikatos apsaugos ministerija

Strielčiuose duris atvėrė nauji globos namai

(Atkelta iš 1 p.)

gyventojų, kuriems kasdieniuose rūpesčiuose padeda profesionalus darbuotojų kolektyvas.

Tiesa, nuo įprastų socialinės globos įstaigų Strielčių globos namai skiriasi tuo, jog juose apsistoję asmenys gyvena grupinio gyvenimo namų principu. „Esame orientuoti į gyventojų savarankiškumą, jų įgūdžių palaikymą ir integraciją į bendruomenę“, – sako įstaigos vadovė R. Puzinauskė.

Jos teigimu, čia apsigyvenę senoliai, kaip ir savuose namuose, gyvena savu ritmu: savarankiškai sprendžia, kaip atrodytų jų kambarys, kokie baldai čia stovės, pagal galimybes patys rūpinasi kambarių tvarka ir švara. Skatinant gyventojų integraciją į bendruomenę, įstaiga neturi ir ženklų, žymenčių, kad tai yra globos namai. Apkritai, kaip sako R. Puzinauskė, užėjus į vidų, būtų sunku atskirti, kad tai yra kokias nors įstaigas.

VšĮ „Strielčių globos namai“ savininkė džiaugiasi savo pasirinkimu steigti globos namus būtent Prienų krašte ir tikisi, kad Strielčių globos namuose gyvenantys žmo-

nės greitai įsilies į vietos bendruomenę.

Beje, Rita, matydama socialinių paslaugų poreikį, jau kuria ir ateities planus. Juose – dar vieni

grupinio gyvenimo namai Prienų krašte, skirti suaugusiems asmenims su negalia.

Rimantė Jančauskaitė
R.Puzinauskės nuotraukos

Gyvenimas

Prenumeruoti pigiau nei pirkti!

Dovanų kuponai (tik redakcijoje): nepamirškite dovanos sau, giminaičiui, kaimynui, bičiuliui...

„Gyvenimą“ galima užsiprenumeruoti:

• Redakcijoje (be aptarnavimo mokesčio!) Adresas: Kauno g. 19A, Prienai. Tel.: 8 319 60 012, 8 605 19 327. El. paštas: zina@gyvenimas.info, info@gyvenimas.info
• Paštuose ir pas laiškanesius: Mobilųjį laiškanešį galite išsikviesti telefonu: (8 700) 55 400.

Šaulių pratybos „Taurus 2024“: turime išmokyti veikti kartu ekstremalioje situacijoje

Rugsėjo 20–22 dienomis Lietuvos šaulių sąjungos Vytauto Didžiojo šaulių 2-oji (Kauno apskr.) rinktinė organizuoja praktines kompleksines pratybas „Taurus 2024“. Prienuose, Birštone ir šių savivaldybių apylinkėse kartu su kitų institucijų pareigūnais bei darbuotojais šauliai mokysis įveikti įvairius iššūkius įvykus ekstremaliai įvykiui, spręsti problemas ir padėti žmonėms, atsidūrusiems kritinėse situacijose.

Pasiruošimas dienai X

„Tokių pratybų tikslas – susiderinti ir išbandyti praktiškai, kaip galime veikti kartu su kitomis institucijomis įvykus kokiam nors ekstremaliai situacijai – stichinei nelaimei, kilus neramumams ar karo grėsmės atveju. Lietuvos šaulių sąjunga yra visada pasirengusi padėti žmonėms ir valstybės institucijoms, bet turime praktiškai mokytis, kaip tai padaryti geriausiai“, – sako Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės vadas ats. kpt. Vytautas Žymančius.

Pratybas „Taurus“ Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios (Kauno apskr.) rinktinės šauliai rengia jau septintą kartą. Šiais metais jos išskirtinės, nes apima dvi gretimas Prienų ir Birštono savivaldybes.

„Labai džiaugiamės, kad prie pratybų noriai prisijungia Viešojo saugumo tarnybos prie Vidaus reikalų ministerijos Kauno padalinio pareigūnai, Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų ir Krašto apsaugos savanorių pajėgų kariai, Prienų ir Birštono policija, Prienų ligoninės medikai, Birštono sanatorijos „Eglė“ personalas, Prienų priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba ir, žinoma, Prienų bei Birštono savivaldybės“, – pratybų partnerius vardija šaulių rinktinės vadas.

Pratybose planuoja dalyvauti apie 500 šaulių. Jų metu bus simuliuojamos įvairios situacijos atsižvelgiant į tai, kas numatyta Prienų ir Birštono savivaldybių ekstremaliųjų situacijų operacijų planuose.

„Reaguojant į šių dienų geopolitinę situaciją, aktualijas ir galimas grėsmes, šiuo metu reikia skirti ypatingą dėmesį pasirėngimui įvairioms ekstremalioms situacijoms ar nenumatytiems kasdieniams įvykiams, todėl šios pratybos reikalingos ne tik šauliams, bet ir gyventojų sąmoningumui didinti“, – sako Prienų rajono savivaldybės meras Alvydas Vaicekauskas.

Šauliai prisideda stiprinant saugumą

Rugsėjo 20–22 dienomis uniformuoti ir ginkluoti šauliai patuliuos, naudos imitacinius šaudmenis, garsines ir dūmines priemones.

„Šiomet gavome vienus moderniausių šiuo metu naudojamų automatinų šautuvų „G-36“. Šauliai pratybų metu tobulins igūdžius, kaip naudotis šiais ginklais. Gerėja aprūpinimas, auga pasitikėjimas savo jėgomis, stiprėjame ir prisidedame prie didesnio Lietuvos saugumo“, – sako Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės vadas ats. kpt. V. Žymančius.

Pratybų „Taurus 2024“ metu skirtingose vietose iškils patikros punktai, kai kurios teritorijos bus aptvertos stop juostomis. Taip pat bus mokomasi teikti pirmąją medicinos pagalbą ekstremaliose situacijose, transportuoti sužeistuosius, padėti ekstremalioje situacijoje atsidūrusiems gyventojams.

„Šaulių pratybos ne tik padeda pasirėngti ekstremalioms situacijoms, bet ir stiprina įvairių įstaigų tarpusavio pasitikėjimą bei gebėjimą veikti kartu. Džiaugiuisi, kad šiemet pratybos vyksta mūsų regione – tai unikali galimybė stiprinti praktinius igūdžius ir būti pasiruošus bet kokioms netikėtoms situacijoms. Šios pratybos tiesiogiai prisideda prie mūsų bendro saugumo“, – teigia Birštono savivaldybės merė Nijolė Dirginčienė.

Turime pasitikėti vieni kitais

Panašaus pobūdžio pratybos jau vyko Prienuose, Kėdainiuose, Raseiniuose, Kaišiadoryse, pernai – Kauno rajone.

„Šauliams tokios pratybos labai aktualios, nes kasmet vyksta vis kitoje vietovėje. Didelis būrys šaulių pratybose gali ne tik pasitikrinti savo individualias žinias bei igūdžius, bet ir praktiškai veikti komandoje, įvertinti vadų kompetencijas, veikti kartu su kitomis institucijomis ir vietos bendruomene. Tam, kad būtume stiprūs ir saugūs, turime pasitikėti vieni kitais“, – pastebi šaulių rinktinės vadas.

Pratybas „Taurus 2024“ organizuojantys šauliai prašo Prienų ir Birštono gyventojų geranoriškai laikytis šaulių ar kitų pareigūnų nurodymų, būti supratingiems, pilietiškiems ir nelikti nuošalyje pastebėjus ką nors neįprasto. Apie įtartinas veiklas, neįprastus ar antivalstybinius ženklus bei

(Nukelta į 7 p.)

Savivaldybės laukia darbingi ir našūs metai: prasidės projektų įgyvendinimas

Kokių pasikeitimų viešojoje infrastruktūroje per artimiausius kelerius metus Prienuose ir seniūnijose reikėtų tikėtis? Prienų rajono meras Alvydas Vaicekauskas praėjusį penktadienį Savivaldybėje surengtoje spaudos konferencijoje pasakojo, kad mieste atsiras viešbutis, bus rekonstruoti ir modernizuoti keli viešosios paskirties pastatai, renovuotas mokyklos stadionas, pastatyta sporto salė, nutiesta daugiau pėsčiųjų ir dviračių takų, įrengta socialinių būstų ir grupinio gyvenimo namai ir kt.

Meras A. Vaicekauskas ir jo komanda spaudos konferencijoje.

Autorės nuotrauka

Rajonui – beveik 22 mln. eurų investicijų

ES fondų, Savivaldybės biudžeto, tarptautiniam bendradarbiavimui skirtomis ir kitų šaltinių lėšomis ateinančiu laikotarpiu Prienų mieste ir rajone ruošiamasi įgyvendinti nemažai projektų, susijusių su pastatų atnaujinimu, turizmo, vandentvarkos ir kitų paslaugų plėtra, švietimo, sporto, socialine, sveikatos, krizių valdymo ir kt. sritimis. Pasak mero Alvydo Vaicekausko, investicijų pritraukimui į savivaldybę buvo atsakingai ruošta, ši viešai nematoma darba kvalifikuotai atliko Investicijų, Statybų ir ekonominės plėtros skyrių specialistai.

Per regioninės plėtros priemonės iš viso planuojama gauti apie 22 mln. eurų investicijų, lėšos bus paskirstytos vienuolikai priemonių. Prienų rajono savivaldybė suskubo pateikti pirmą projektą Kauno regione.

Mero teigimu, didžiausia lėšų dalis (34,93 proc.) bus nukreipta turizmo skatinimo priemonėms, iš jų brangiausiai (per 4 mln. eurų) atsieis pėsčiųjų ir dviračių tako ir kitos infrastruktūros panemune – nuo paukščių stebėjimo vietos ties Bagrėno kalnu iki Kęstučio paminklo – įrengimas. Jau paskelbtas šio projekto idėjos konkursas, susidomėjusiųjų juo yra, laukiama idėjų pasiūlymų, kaip sutvarkyti Nemuno pakrantę. Geriausios idėjos autoriams bus suteikta projektavimo teisė.

16,95 proc. regioninių lėšų bus skirta geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo; 13,47 proc. – įvairialypio švietimo plėtojimo ir ugdymo prieinamumo; 10,78 proc. – ilgalaikės priežiūros paslaugų plėtojimo projektams. Regioninėmis lėšomis bus finansuojami ir kiti projektai: aplinkos oro monitoringo, atliekų surinkimo ir rūšiavimo, sveikatos ir psichologinės gerovės stiprinimo, socialinių ir bendruomeninių paslaugų plėtojimo projektai.

Lėšų teks atseikėti ir iš biudžeto

Iš viso ketinama vykdyti 19 įvairių projektų, todėl A. Vaicekauskas pažymėjo, jog didžiausias šio laikotarpio iššūkis – Savivaldybei surasti lėšų, kuriomis jai teks

prisidėti prie jų įgyvendinimo. Pavyzdžiui, vandentvarkos projektų finansavimo intensyvumas – 50 proc., likusią dalį lėšų teks surasti pačiai Savivaldybei. Ji privalės padengti ir projektų netinkamas išlaidas. Kiek tai atsieis, Savivaldybės vadovas dar neturi paskaičiavimo. Vienok, kai kurie projektai pradėdami jau dabar, nelaukiant, kol dėl konkurencijos pabrangs rangos darbai.

Antai, biudžeto lėšomis atnaujinamas Veiverių T. Žilinsko gimnazijos stadionas (per 115,7 tūkst. eurų), dalis lėšų sugrįš per regionines priemones. Iki sutarties pasirašymo pradėti vykdyti „Gintarėlio“ l/d pastatų modernizavimo ir slėptuvės įrengimo darbai (per 836,4 tūkst. eurų), anot mero, taipogi yra garantija, kad jų kaina ateityje neišaugs. Šiuo metu vykstantys Stakliškių pirminės sveikatos priežiūros centro renovacijos darbai (180 tūkst. eurų) taip pat finansuojami Savivaldybės biudžeto lėšomis.

Gerins ugdymo(si) aplinką

Meras ir jo komanda taip pat pasidalino informacija apie europinėmis ir Savivaldybės lėšomis planuojamus įgyvendinti projektus, pirmiausia švietimo įstaigose, kuriant saugią aplinką, sudarant palankias sąlygas mokinių ugdymuisi, akademinį pasiekimų gerinimui, įtraukiamajam ugdymui. Veiverių T. Žilinsko gimnazijoje bus sukurtos visos dienos mokyklos erdvės (projekto vertė – 588,2 tūkst. eurų), iš ugdymo paslaugų prieinamumą rajono mokyklose gerinančių priemonių (joms skirta 2 mln. 353 tūkst. eurų) buvo paminėtos šios – „Ažuolo“ progimnazijoje bus renovuojamos vidaus patalpos, šioje ir Išlaužo pagrindinėje mokykloje ketinama įrengti keltuvus ir kt.

Meras pasidžiaugė užsitikrintu finansavimu „Revuonos“ pagrindinės mokyklos stadionas rekonstrukcijai (ES fondai skiria 500 tūkst. eurų, Savivaldybės dalis – 250 tūkst. eurų). A. Vaicekausko teigimu, darbai prasidės pavasariop ir turės būti įgyvendinti per dvejus metus. Šis stadionas su natūralios žolės dangos futbolo aikšte, krepšinio aikšte, bėgimo takais, kitoms sporto šakoms, neigaliesiems pritaikyta infrastruktūra bus vienas

moderniausių rajone. Prieš tai numatyta po stadionu nutiesti vamzdžius, kuriais „Revuonos“ pagrindinei mokyklai būtų centralizuotai tiekiama šiluma. Šiuo metu pradėti parengiamieji darbai.

Neatsisakoma sumanymo prie „Žiburio“ gimnazijos pastatyti naują sporto salę (projekto vertė – 1 mln. 500 tūkst. eurų). Svarstoma modernizuoti „Pasakos“ l/d pastatą, tam planuojama 1 mln. 170 tūkst. eurų). Kaip sakė meras, svarstoma išpirti dalį privataus sklypo ir prie darželio įrengti automobilių sustojimo aikštelę.

„Tūkstantmečio mokyklos I“ – tai dar vienas didelės apimties projektas (vertė – 1 mln. 910 tūkst. eurų), kuriame dalyvauja „Žiburio“ ir Veiverių T. Žilinsko gimnazijos, „Ažuolo“ progimnazija ir „Revuonos“ pagrindinė mokykla. Didžioji lėšų dalis bus skirta modernios STEAM laboratorijos įrengimui.

Įrengs socialinius būstus, statys viešbutį

Nuo rugsėjo 1 d. uždarytas „Žiburio“ gimnazijos bendrabutis, priglaustoms ukrainiečių šeimoms išsikėlus gyventi į Jiezno paramos šeimai centrą ir kt., šiame pastate prasidės socialinių būstų įrengimo darbai (projekto vertė – 1 mln. 176 tūkst. eurų). Prienų globos namų teritorijoje esanti viena iš pastatų ketinama pritaikyti grupinio gyvenimo namams (vertė – 1 mln. 764 tūkst. eurų), kuriame apsigyvens asmenys su negalia.

Savivaldybė taip pat turi ketinimų įrengti 60 vietų viešbutį Birutės g. 7, Prienuose, paskaičiuota, kad darbai gali atsieiti apie 2 mln. eurų.

Meras patikino, kad būsimu laikotarpiu Savivaldybė daug dėmesio skirs ir sveikatos srities projektų įgyvendinimui įvairių šaltinių lėšomis. Vienas iš Interreg VI-A Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimo programos projektų, susijusių su vėžio patikromis ir prevencija, atrinktas gauti finansavimą.

Planuojamas projektas, kurio metu Prienų pirminės sveikatos priežiūros centras bus perkeltas į kitą pastatą, jame bus išplėsta psichikos sveikatos paslaugų infrastruktūra (didžioji dalis iš numatytu

(Nukelta į 6 p.)

Gyvenimą kuriame patys. Metų tėkmėje

MRF
MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

Su pagarba neišgyventai praeičiai: giminės ir šeimos atmintis išlieka per kartas (I dalis)

Neretai būna, kad išeina žmogus ir kartu su juo – ir atmintis, nelieka nė ženklo, kad gyventa, rūpintasi, siekta... Ugnyje ar su šiukšlėmis pražūva giminių, šeimų, atskirų asmenų gyvenimo istorijos. Jos neaktualios skaitmeninės kartos žmonėms – jie naftaliniu dvelkiančių senelių ir tėvų fotografijų albumų nevaro, o ir patys neįsijaučia poreikio kaupti popierines nuotraukas ar kitaip dokumentuoti savo gyvenimus... Istorijos išsaugojimo požiūriu yra sėkmė, kai vertingi praeities relikvai atsiduria muziejinių, kraštotyrininkų, kolekcininkų rankose, tiesa, dažnai atvejais, jau pavėluotai, nes, turint tik egzempliorių be užrašo, nesant gyvų amžininkų, jiems tenka po epizodą iš įvairių šaltinių rinkti informaciją apie buvusį laikmetį ir jame gyvenusius žmones.

Įsipareigojusi Prienų ir Lietuvos istorijoje žinomai pavardei

Ar ateities kartoms dar bus svarbi praeitis, ar jaus poreikį atsekti šeimos šaknis? Abejones išsklaido Prienų istorijai žinomos giminės palikuonė **Marija Šidiškytė-Chomskienė**. Ji dar tik antrus metus įsikūrusi Prienuose, jaukinasi santykį su vietos bendruomene, su miestu, kurio gatvėmis kažkada vaikščiojo ir jos protėviai.

Proga susitikti su Marija tapo jos pagarusis požiūris į praeitį, išsaugoti šeimos ir giminės, kurioje būta neeilinių asmenybių, archyvai. Moteris mielai sutiko juos atverti, papasakojo, kas ją iš Kauno rajono atvedė į miestą prie Nemuno. Keisti gyvenamąją vietą iš dalies ją paskatino ir prisiminimai, ir jos mamos sukaupta medžiaga apie iš Prienų kilusį tėvą, jo šeiminius ryšius.

Garsi jos senelio pavardė paskatino apsilankyti pas Mariją ir iš jos išgirsti išsamesnį nei rašytiniuose šaltiniuose, papildytą asmeniniais detalėmis pasakojimą apie iš Prienų kilusius brolius **Olšauskus** – **Konstantiną** (1890–1939) ir **Steponą Raimundą** (1892–1959). Vienas jų nusipelnė vietos savivaldai, kitas – Lietuvos mokslui apie žemės atmosferą ir joje vykstančius procesus...

M. Chomskienės senelis **Steponas Raimundas Olšauskas** – buvo vienas pirmųjų Lietuvos meteorologų, stebėjimų tinklo gavintojas bei daugelio meteorologijos įstaigų organizatorius, vienas aktyviausių mokslinės klimatologijos pradininkų Lietuvoje.

O senelio brolis **Konstantinas Olšauskas** po 1918 metų nepriklausomybės paskelbimo aktyviai įsitraukė į Prienų savivaldos kūrimą. Jis ėjo Prienų miesto valdybos sekretoriaus pareigas, o nuo 1919 m. balandžio – valdybos pirmininko (vėliau – miesto burmistro) pareigas. Antrą kartą burmistru K. Olšauskas buvo išrinktas 1925 metais. Lietuvai sudėtingu metu jis pasižymėjo, kaip principingas ir drąsus valdžios atstovas, jo rūpesčiu buvo sutvarkyti gatvių grindiniai, atidarytos parduotuvės, įvesta tvarka tuometinėje milicijoje ir kt. Marija apgailestauja, kad kartu su daktaru J.Brundza prie lietuviškosios savivaldos pagrindų kūrimo darbavęs K.Olšauskas šiais laikais gimtame mieste yra nepelnytai užmirštas.

Kitų metų spalio 9 d. sukaks 135 metai nuo vieno iš pirmųjų Prienų miesto burmistro K. Olšausko gimimo, todėl, pasak jos, būtų garbinga ir verta paminėti šią sukaktį bent jau istorinių fotografijų ir dokumentų paroda, pasakojančia apie šią asmenybę.

Marija Chomskienė – Prienuose žinomos giminės istorijos tęsėja.

Marijos tėvai – A.Olšauskaitė-Šidiškienė ir Bonis Šidiškis.

Jos teigimu, iki šiol tik istorikas **Vytautas Kuzmickas** yra surinkęs, ko gero, išsamiausią medžiagą iš archyvų apie šį Prienų istorinį laikmetį ir jo veikėjus bei apie tai paskelbęs straipsnių ciklą vietinėje žiniasklaidoje. Jame pasakojo ir apie burmistrą K.Olšauską.

Giminės archyvą perdavė Vrublevskių bibliotekai

Marijos mama **Alina Olšauskaitė-Šidiškienė** (1928 – 2015) iš asmeninių paskatų domėjosi savo protėviais, idėjo daug pastangų, praleido nemažai laiko archyvuose, mėgindama surasti ir iš įvairių šaltinių surinkti giminės genealoginiam medžiui priklausančias „šakales“. Po mamos mirties dokumentinę medžiagą paveldėjusi Marija pasijuto atsakinga už giminės paveldo ir atminties išsaugojimą.

– Mama, matyt, neatsitiktinai

pasirinko bibliografės specialybę ir visą savo profesinę veiklą susiejo su pasaulio, Lietuvos rašytinio palikimo tvarkymu, susisteminimu. Būdamą savo srities profesionalė, ji lygiai taip pat elgėsi ir su savo šeimos archyvine medžiaga, pagarbiamai išsaugojo daug istorinių relikvijų ir to mokė savo vaikus. Jos paliktą archyvą išstudijavau ir susimąščiau, kad nebus kam iš šeimos perduoti šį palikimą, – apie savo rūpestį pasakojo pašnekovė.

Ji buvo atvykusi pas buvusią šviesios atminties Prienų krašto muziejaus direktorę **Antaniną Aleknavičienę** pasitarti dėl archyvo, muziejininkė Mariją paskatino užrašyti šeimos istoriją.

– Vieno S.Moravskiui skirto renginio **Birštone** metu susipažinau su jo kūrybos tyrinėtoja ir vertėja hum. m. dr. **Reda Griškaite**. Prie jos priėjau vedina smalsumo ir prisistačiau, paminėjau, kad mano mamos teta, senelio sesuo **Ma-**

rija Olšauskaitė buvo ištėkėjusi už **Prano Griškos**, kvalifikuoto kalnakasybos inžinieriaus, kuris pradinę be žinios statant Transsibiro magistralę. Pažintis su istorike **Reda** buvo tikrai neatsitiktinė: ji iš karto suprato, apie ką pasakoju, pasirodė, kad P.Griška buvo jos senelio brolis... Būtent R.Griškaite, išveždama mano turimo archyvo vertę, paskatino mamos surinktus dokumentus perduoti Vrublevskių (buv. Mokslų akademijos) bibliotekos rankraščių skyriui, – pasak pašnekovės, tai buvo prasmingas ir simbolinis sprendimas, nes šioje darbovietėje jos mama vyr. bibliotekininke, skyriaus vedėja dirbo beveik du dešimtmečius.

Sugrįžo prie protėvių šaknų

Dukros tvirtinimu, **Alina Olšauskaitė-Šidiškienė** dar sovietmečiu pradėjo rinkti šeimos, giminės istoriją, tuomet negalvodama, kad kas nors pasikeis, juolab tų dokumentų prireiks... Marija pasakoja, kad Lietuvoje prasidėjus atgimimui ir paskelbus nepriklausomybę, mamos turėti giminystės įrodymai tapo itin vertingi. Moteris per teisinius ginčus įstengė sugrąžinti kambarėlį savo vaikystės namuose Kaune, **Putvinskio** gatvėje, kuriuose gyveno su tėvais – **Steponu Raimundu** ir mama **Liucija Olšauskai**. Taip pat atgavo sklypą **Revuonos** gatvėje, kuris jai atiteko už kadaise nusavintą protėvių nekilnojamąjį turtą Prienuose.

Šis sklypas šaltiniuotame šlaite ir buvo viena iš priežasčių, kodėl išėjusi į pensiją **Marija Chomskienė** iš Kauno priemiesčiu virstančios gyvenvietės persikėlė į Prienus, pa-

M.Chomskienės proseneliai: Stefanija Rudzevičiūtė ir Kostas Olšauskas.

Nuotraukos – iš M.Chomskienės šeimos archyvo

Marijos proprosenelis – Napoleonas Rudzevičius (g. 1830 m.)

(Nukelta į 5 p.)

Su pagarba neišgyventai praeičiai: giminės ir šeimos atmintis išlieka per kartas (I dalis)

(Atkelta iš 4 p.)

sistatė nedidelį namelį visai netoli tos vietos (buv. Malūno g. 4), kur, kaip yra nurodęs Vytautas Kuzmikas, gyveno Konstantinas Olšauskas.

M.Chomskienė patikina, kad būtent čia ji jaučiasi harmoningai su gamta ir bendruomene. Namelio, kuriame ji gyvena, garbingoje vietoje pastatytas iš senos nuotraukos išdidintas jos mamos dėdės Konstantino portretas. Birželį jos namų valdoje kartu su „Anties sodu“ bendruomene buvo surengta Valerijonų žydėjimo šventė, o Konstantinas, žvelgiantis iš praeities, tapo simboliu šios šventės globėju. Šia proga Marija pasidalino pasakojimu apie buvusį miesto burmistą, jo šaknis Prienuose. Šventės dalyviai tvirtina, kad tai buvo jautrus, prasmingas, atvėręs duris atminčiai renginys...

Rašytiniai ir žodiniai prisiminimai – apie skirtingus likimus

Marija Chomskienė prisimena, kaip kartu su mama atvykdavo į Prienus, vaikštinėdavo gatvėmis, kalbėdavosi apie giminaičius, užsukdavo į senąsias miesto kapines sutvarkyti Konstantino Olšausko amžinojo poilsio vietą. Jis nebuvo vedęs, nepaliko vaikų, todėl mama, atradusi kapą, jautė pareigą juo pasirūpinti, nugrėbstyti lapus, nušveisti kerpėmis užaugusį paminklą, nors gyvai dėdė buvo mačiusi tik vaikystėje. Kai 1939 m. jis mirė, Alinai buvo 11 metų, bet jo paveikslas giliai įstrigo širdyje. Įspūdį darė ir tai, kad dėdė Kostas, atvykdamas į Kauną pasisvečiuoti pas brolių Steponą, visuomet atveždavo gero šokolado...

Tiesa, A. Olšauskaitės-Šidiškienės užrašyti, iš rašytinių šaltinių surinkti prisiminimai apie K. Olšauską ir šeimą, iš kurios jis kilęs, gana fragmentuoti.

Konstantinas Olšauskas, pir-

magimis **Stefanijos Rudzevičiūtės-Olšauskienės** sūnus, buvo pakrikštytas tuo pačiu vardu, kaip ir jo anksti miręs tėvas. Jis nesusirado antros pusės, nors buvo išvaizdus jaunuolis. Išlikęs pasakojimas, kad I Pasaulinio karo metu, jam patekus į vokiečių nelaisvę, viena vokiečių šeima jį taip pamilo, kad prašė pasilikti ir tapti jų sūnumi. Buvo gavęs gerą išsilavinimą, todėl dirbo mokytoju, tapo netgi Prienų burmistru. Kita vertus, pastebi Marija, jis matyt, buvo šelmis ir retkarčiais mėgo pakelti taurelę. Paskutiniaisiais gyvenimo metais, kad neprištigtų lėšų pomėgiams, jis išnuomojo dalį žemės ant Nemuno šlaito sielininkams – jie galėjo patogiai nuridenti medieną žemyn į upę plukdymui.

Prienų kapinėse M.Chomskienės ir jos mamos sutikta moteris kartą joms papasakojo apie Prienuose gyvenančius tolimus giminaičius. Išsikūrusi Prienuose, Marija bandė juos susirasti, kad užpildytų trūkstamas giminės istorijos spragas. Bendravimas neužsimėzgė, moteris tik apytikriai žino, kurioje miesto dalyje gimė ir su

tėvais gyveno jos senelis Steponas, jo broliai Kazys ir Konstantinas bei sesuo Marija.

Jų motina, Marijos Chomskienės promočiūtė – Stefanija Rudzevičiūtė – buvo vienturtė **Napoleono Rudzevičiaus** duktė. Jis Prienuose turėjo žemės, odų apdirbimo dirbtuves, kurioms reikėjo vandens, todėl jos galėjo būti įsikūrusios prie vandens telkinio – Nemuno ar upelio. Marija svarsto, kad Napoleonas matomai mokėjo pinigą saujoje užgniaužti. Kai jo dukra, mirus jos vyrui **Konstantinui Olšauskui** (žinoma, kad jis buvo mokytojas Veiveriuose), anksti liko našle su keturiais vaikais, tėvas dalį savo kapitalo užrašė banke jos vardu su sąlyga, kad Stefanija gyvens iš procentų nuo indėlio. Nepaisant sunkumų, našlė visus vaikus užaugino ir išmokslino. Marijos pasakojimu, kai atėjo laikas vaikams leisti į gimnaziją, jos promočiūtė Stefanija persikėlė gyventi į Kauną. Čia nuomojosi didesnę butą, laikė nuomininkus moksleivius ir taip vertėsi.

M. Chomskienė spėja, kad jos protėvis Napoleonas galėjo būti

▲ Nuotrauka prie Pšemeneckų namo. Vidurinėje eilėje stovi: pirma iš kairės – Marija Olšauskaitė (būsima Griškienė), antra iš kairės – jos mama S.Olšauskienė.

◀ S.Olšauskienė (jau tapusi našle) su vaikais: Marija, Steponu, Kaziu ir Konstantinu.

totorių kilmės, galimai iš jo per kelias kartas ji paveldėjo rudą akių spalvą. Žinoma, kad buvo vedęs liuteronų pastoriaus Vymerio dukrą.

Apie jį išlikęs užrašytas įsimintinas epizodas. Pasakojama, kad N.Rudzevičius, ketindamas iš anksto pasirūpinti laidotuviomis, pasigamino du karstus – sau ir žmonai. Gerai sutardamas su bažnyčios klebonu, nutarė juos užkelti į Prienų bažnyčios varpinės bokštą, kad ten palauktų skirtos valandos. Deja, I Pasaulinio karo metu, frontui einant per Prienus, žuvo vokiečių generolas, kuris ir buvo palaidotas N.Rudzevičiui skirtame karste. Kai mirė pats savininkas, tai likęs žmonos karstas jam buvo per trumpas, todėl teko rūpintis nauju.

Nors M.Chomskienei N. Rudzevičiaus mirties data nėra žinoma, šeimos archyve išlikęs laiškas, kuriame jo anūkas Kostas Olšauskas perduoda broliui Steponui linkėjimus nuo senelio iš Prienų ir sako, kad senelis yra sveikas. Tuo metu N.Rudzevičius jau buvo 86 metų amžiaus. Antspaudas pase patvirtina, kad, būdamas 79 metų amžiaus, jis dar keliavo ir buvo apsištojęs Suvalkų viešbutyje.

Marijos teigimu, N. Rudzevičius turėjo seserį **Aną Laukaitienę**. Prienų kapinėse, prie pagrindinio tako, šalia Konstantino Olšausko kapavietės, stovi jai skirtas prašmatnus paminklas su lenkišku užrašu, kuris buvo atgabentas iš Krokuvos. Kur yra Napoleono kapas, pašnekovė nežino.

N.Rudzevičiaus dukra Stefanija Pirmojo Pasaulinio karo metais kartu su vaikais, bėgdami nuo fronto, pasitraukė į Rusiją, ten ji ir mirė, greičiausiai nuo šiltinės, nes ja buvo persirgę visi jos vaikai. Sūnūs ir dukra grįžo į Lietuvą, jų likimai susiklostė skirtingai.

Jauniausio Stefanijos sūnaus **Kazio Olšausko** likimas ir mirties data nežinomi.

Dukra **Marija Olšauskaitė-Griškienė**, sutuoktiniui pražuvus Rusijoje, gyveno Kaune. M. Chomskienė aplanko jos kapą Pet-

rašiūnų kapinėse, ji ilsisi šalia Alinos Šidiškienės. Marija sako, kad jos mama labai mylėjo savo išvaizdžią tetą, todėl jos vardu pavadino ir savo dukrą. Moteris rodo mamos išsaugotus daugiau nei šimto metų atvirlaiškius, kuriuos vienas kitam rašė jos teta ir būsimas jos sutuoktinis Pranas Griška. Pašnekovė spėja, kad vyras galėjo būti kilęs iš Prienų apylinkių. Berods Maskvoje jis baigė kalnakasybos inžinieriaus studijas, tokio išsilavinimo specialistai Rusijoje buvo itin reikalingi. Tačiau imperijos platybėse jis dingo pragaištingu revoliucijos laikotarpiu. Šeimai gimė vienintelė dukra **Marilė Griškaitė-Labenskienė**, kuri vėliau emigravo į Kanadą.

Kitas iš S. Rudzevičiūtės-Olšauskienės sūnų – Marijos Chomskienės senelis **Steponas Raimundas Olšauskas** – 1917 m. Maskvos universitete baigė Fizikos ir matematikos fakulteto Matematikos skyrių. Pragyvenimui užsidirbdavo teikdamas privačias pamokas ir grodamas smuiku kinoteatre. Padirbėjęs keliose įstaigose buhalteriu ir statistiku, 1921 m. persikėlė į Petrogradą, kuriame gyveno motina su seserimi Marija. Čia dirbo Lietuvos konsulate sekretoriumi, 1923 m. sugrįžo į Lietuvą ir buvo paskirtas Kauno meteorologinės stoties direktoriumi. Jis rūpinosi Lietuvos meteorologijos stočių tinklo plėtra, jų aprūpinimu įranga, stebėtojų parengimu, meteorologinių duomenų archyvo tvarkymu, meteorologijos mėnraščių ir metraščių leidyba, organizavo orų prognozavimo tarnybą, inicijavo stebėjimo duomenų mainus su užsienio šalimis.

Šio Lietuvai nusipelnusio kraštiečio gyvenimas ir sudėtingomis pokario sąlygomis nuveikti darbai verti išsamesnio pasakojimo „Gyvenimo“ laikraštyje. Todėl M.Chomskienei maloniai sutikus, toliau sklaidysime jos šeimos ir giminės istorijos puslapius...

Bus daugiau

Dalė Lazauskienė

Konstantinas Olšauskas, buvęs Prienų miesto burmistras.

Pirma iš kairės – Marijos proprosenelė Vymerytė-Rudzevičienė, šalia jos – dukra Stefanija, joms už nugarų – nežinoma moterimi.

Savivaldybės laukia darbingi ir našūs metai: prasidės projektų įgyvendinimas

(Atkelta iš 3 p.)

1 mln. 656 tūkst. eurų yra Sveikatos apsaugos ministerijos skiriamos lėšos). Iki 2028 metų numatoma įgyvendinti Prienų ligoninės infrastruktūros modernizavimo (vertė – 1 mln. 256 tūkst. eurų) ir Veiverių PSPC rekonstravimo (1 mln. 500 tūkst. eurų) projektus.

Pateikta detalių ir apie projektus, kurie parengti kartu su partneriais iš Lenkijos. Jų lėšomis suplanuota įrengti slėptuvę ir aprūpinti ją Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro darbui reikalingomis priemonėmis; taip pat įsigyti įvairių priemonių gelbėjimo tarnybų pajėgumams stiprinti; sukurti naujus turistinius maršrutus, lankytojų traukos objektus ir kt.

Aptarė ir kitus aktualius klausimus

Meras A.Vaicekauskas pasiūlydė privatus verslo rodymomis iniciatyvomis: Prienuose statomi daugiabučiai namai, kuriais naujos kavinės, rengiami projektai ir turima ketinimų tvarkyti apleistus pastatus. Verslininkai prisidėjo lėšomis prie Šilėnų gatvės Mauručiuose asfaltavimo darbų.

Spaudos konferencijoje kalbėta apie Prienų krepšinio komandos dalyvavimą naujame RKL sezone bei Savivaldybės paramą jai, kuri gali siekti 50 tūkst. eurų. Meras norėtų matyti komandoje žaidžiančių prieniškių, jo nuomone, jos perėjimas iš lygos į aukštesnę turėtų vykti sportiniu principu.

Vicemerė **Jūratė Zailskienė** pasisakė eismo saugumo klausimu, informavo apie VIA Lietuva pateiktą prašymą su pasiūlymais pertrukti avaringą Revuonos – Martišiaus gatvių sankryžą arba įrengti prie jos šviesoforą su Stop ženklais. Taip pat pristatė Justino Marcinkevičiaus kelio ženklą ir maršrutą, jame – objektai bei vietovės, kuriose mūsų krašto poetas lankėsi. Siekiama, kad šis maršrutas būtų sertifikuotas, kaip Lietuvos kultūros kelias.

Savivaldybės administracijos direktorė **Jūratė Mickevičienė** supažindino su atliktais civilinės saugos darbais, pateikė informacijos apie mieste ir seniūnijose įrengtas gyventojų perspėjimo sirenas, patikino, kad visos rajone esančios priedangos bei kolektyvinio saugumo statiniai yra tinkamai paruošti ir prižiūrimi.

Dalė Lazauskienė

Sodo ir daržo atliekos – į komposto dėžę

Soduose sunokę obuoliai, daržuose užderėjusios daržovės keliauja į rūsius ir lentynas, o supuvę vaisiai ir nudžiūvę daržovių stiebai ar kiti likučiai, pvz., morkų, burokėlių, pupelių lapai – į kompostavimo dėžę. Nedidelį kiekį galima išmesti į maisto atliekų konteinerį.

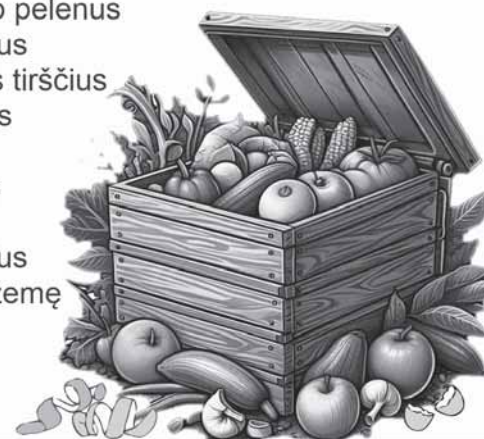
Primename, kad visos žaliosios atliekos turi būti renkamos atskirai. Jų negalima maišyti su jokiomis kitomis atliekomis, mesti į kitų atliekų konteinerius, palikti prie konteinerių. Geriausias sprendimas – žaliąsias atliekas kompostuoti namų valdose, specialiai tam įrengtose dėžėse ar kompostavimui atitvertose vietose.

Neturint galimybės kompostuoti namų valdoje, žaliąsias atliekas vežkite į rūšiavimo centrą (didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelę). Visuose ARATC rūšiavimo centruose (didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse) jos iš gyventojų priimamos nemokamai. Didesnius kiekius žaliųjų atliekų vežkite į kompostavimo aikšteles. Jų adresus rasite: <https://www.aratc.lt/kompostavimo-aiksteles/>.

Atliekos į aikšteles turi būti atvežamos be priemaišų ir kitų atliekų, pavyzdžiui, be plastiko ir plastiko pakuočių, gyvūninės kilmės atliekų (mėsos, žuvies, kaulų, riebalų, pieno produktų, gyvūnų išmatų), kitų mišrių bei pavojingųjų atliekų (tepalų, užterštų pakuotės) ir kt.

Žaliosios atliekos, kurias galima kompostuoti

- ✓ Nebetinkamus valgyti vaisius, daržoves
- ✓ jaunas piktžoles be subrendusių sėklų
- ✓ ūkinių gyvūnų, pavyzdžiui, vištų, triušių, karvių, arklių mėšlą
- ✓ iš popieriaus bei kartono pagamintus kiaušinių dėklus
- ✓ naminių graužikų žiurkėnų ar jūrų kiaulyčių natūralius pakratus
- ✓ medienos kuro pelenus
- ✓ arbatos pakelius
- ✓ kavos, arbatos tirščius
- ✓ smulkias šakas
- ✓ augalų lapus
- ✓ senus šiaudus
- ✓ šieną, velėną
- ✓ kiaušinių lukštus
- ✓ seną vazonų žemę
- ✓ nupjautą žolę
- ✓ anglis
- ✓ kartoną

Kompostavimui namų sąlygomis netinka mėsos, žuvies, riebalų, kaulų, pieno produktų likučiai. Namuose negalima kompostuoti ir ligomis užkrėstų augalų, šunų, kačių ekskrementų, piktžolių, turinčių subrendusių sėklų, skerdienos atliekų, sauskelnių, laikraščių, žurnalų, kritusių gyvūnų, fekalijų, nuotekų valymo dumblo.

Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro inf. Užs. Nr.055

Nematomas socialinis darbas

Greitėjantis gyvenimo tempas, nepastovi situacija pasaulyje, nuolat besikeičiantis visuomeninis gyvenimas sukelia žmonėms iššūkių bei sunkiai išsprendžiamų socialinių problemų. Vis dažniau pasitaiko atvejų, kad žmonės patys negeba įveikti sunkumų, todėl vis dar sparčiai auga socialinio darbo profesijos poreikis. Nors profesionalus socialinis darbas Lietuvoje ėmė formotis jau daugiau nei prieš 30 metų, daugumai vis dar kyla neaiškumų, kokia tikroji socialinio darbo paskirtis.

Socialinis darbas – tai profesinė veikla, kurios siekis – padėti žmonėms, šeimoms ir visuomenei spręsti socialines problemas, susidoroti su iškilusiais iššūkiais. Socialinis darbas aprėpia daugybę sričių, pradedant pagalbos teikimu vaikams ir baigiant senelių priežiūra. Pakalbėkime apie vaikus – juk jie mūsų visuomenės ateities „variklis“. Daugelis suprantame vaikystę, kaip laikotarpį, kuriam būdingas laimės, tėvų rūpesčio ir saugumo jausmas. Kartais nutinka, kad šeimose gyvenimas susidėlioja ne taip, kaip norėtusi, o vaikai dėl tam tikrų šeimose kylančių sunkumų patiria neigiamus išgyvenimus, pavyzdžiui, jaučiasi nesuprasti, vieniši ar apleisti. Tokie jausmai yra sunkiai pakeliami vaikui ir gali sukelti traumas. Neišspręstos vaikystės traumos gali labai paveikti fizinę bei psichologinę sveikatą.

Dažnai situacijose, kai vaikai išgyvena sunkumus, į šeimų gyvenimus „ateina“ socialinis darbuotojas, kuris nukreipia vaikus lankyti vaikų dienos centrus. Pagrindinis vaikų dienos centrų veiklos tikslas – teikti dienos socialinės priežiūros paslaugas, kuriomis siekiama ugdyti vaiko ir jo šeimos narių socialinius bei gyvenimo įgūdžius, teikti pagalbą ruošiant pamokas, organizuoti maitinimą, vaikų turiningą laisvalaikį ir, esant poreikiui, psichologinės bei kitos reikalingos pagalbos suteikimą. Tačiau didžioji socialinio darbo dalis lieka nematoma. Kas dažnai nepastebima?

Socialinio darbo srities literatūroje akcentuojama, kad tik mylinčioje ir socialiai saugioje aplinkoje vaikai įgyja svarbiausias socializacijos pamokas. Socialinis darbuotojas siekia, kad vaikų dienos centre vaikas jaustųsi, kaip namuose: tam sudaroma aplinka kuo artimesnė namams, kurioje vaikas galėtų ne tik gerinti savo turimus kasdienius įgūdžius, bet ir jaustis suprastas, mylimas ir saugus. Dienos centro lankytojai – tai dažnai reikalaujantys daug tikslinio dė-

mesio ir meilės vaikai, kurie patiria visą „puokštę“ įvairiausių emocijų. Socialinio darbuotojo uždutis – padėti tas emocijas suprasti ir tinkamai išreikšti, skirti dėmesį ir vaikų taip trokštamą meilę.

Pagrindinis socialinio darbuotojo įrankis – empatija ir buvimas šalia. Tik giliai suprasdamas vaiką, priimdamas jį tokį, koks esti, pripažindamas vertingumą ir išvėgdamas stiprybes, gali su juo megzti tarpusavio ryšį. Bendraujant su vaikais, privalu išklausyti jų jausmus, būti nuoširdžiam, tolerantiškam, lanksčiam ir, kiek leidžia galimybės, išlaikyti konfidencialumą. Sukūrus tarpusavio pasitikėjimą, vaikas gali jaustis saugiai, būti atviras, priimti patarimus ir siekti teigiamo pokyčio reiškiant emocijas, stengtis būti atsakingam už savo poelgius, mokyti savarankiškai spręsti socialines situacijas. Labai svarbu vaikui skirti daug laiko konkrečiam įgūdžiui įsisavinti bei jį lavinti. Kuomet vaikui pasiseka, būtina tai įvertinti ir kartu su juo tuo pasidžiaugti.

Didelis dėmesys skiriamas ir vaikų dienos centro lankytojų tė-

vams, kurie nuolat informuojami apie reikiamos pagalbos poreikį vaikams. Stebima, kad bendradarbiavimas su šeima reikšmingai pagerina ir vaiko, ir tėvų gebėjimus laikytis taisyklių, be smurto spręsti konfliktus, skatina pozityvų elgesį.

Nereikia pamiršti, kad profesinio darbo metu socialinis darbuotojas turi nuolat gilinti profesines žinias, taikyti įvairius konsultavimo metodus, taip siekdamas jaunimui suteikti motyvacinę ir jėgų keisti savo netinkamą elgesį, įpročius bei į tam tikras situacijas pažvelgti kitu kampu. Dirbant su vaikais, į pagalbą pasitelkiami kūrybiniai socialinio darbo metodai, kurie taip pat parenkami atsižvelgiant į tai, su kokiais sunkumais vaikai susiduria, kokius jausmus jaučia bei kokios pagalbos reikia. Kūrybos procese vaikai labiau atsipalaiduoja ir patiria teigiamas emocijas.

Socialinių darbuotojų „variklis“ – tai nuoširdus noras padėti žmonėms. Juk ne kiekvienas gali pajusti kito žmogaus vidinį pasaulį, jį suprasti, ne kiekvienas geba įsigilinti į konkrečias žmogaus problemas ir rasti būdus, kaip jas išspręsti. Ir tik tie, kurie sugeba išlikti sąžiningi, gailėstingi ir pasirengę padėti, ilgai išlieka šioje srityje. Nors ir ne visada matomas, socialinis darbas yra profesija, įgalinanti pasiekti aukštų rezultatų ir teigiamų pokyčių žmonių gyvenime!

Straipsnį parengė Prienų r. savivaldybės socialinių paslaugų centro socialinė darbuotoja, dirbanti su šeima, Jolita Valentienė

Judumo savaitės renginiai!

Rugsėjo 20 d. 16.00 val. Prienų rajono savivaldybės meras Alvydas Vaicekauskas kviečia į dviračių žygį „Dviračiais po Prienus“, skirtą Europos judumo savaitei.

Renkamės Prienų Laisvės aikštėje prie Savivaldybės pastato.

Rugsėjo 21 d. 10.00 val. Prienų sporto centro teritorijoje – Prienų rajono sporto šventė 2024.

Krepšinis 3x3, biliardas (pulas), smiginis, tenisas, badmintonas, plaukimas, dviratukų lenktynės vaikams, irklavimas treniruokliais „Concept“, paplūdimio tinklinis, bėgimas.

Išsamesnė informacija ir dalyvių registracija – www.prienuSPORTAS.lt

Rugsėjo 21 d. 10.30 val. Prienų sporto centro stadione – mažųjų dviračių varžybos, skirtos Europos judumo savaitei.

Mažieji lenktynininkai turės galimybę varžytis penkiose amžiaus grupėse.

Visų dalyvių laukia prizai. Registracija el. paštu info@prienuSPORTAS.lt, tel. +370 319 60 053 arba internetu – www.prienuSPORTAS.lt Renginys nemokamas.

Rugsėjo 21 d. – nemokamas pėsčiųjų žygis Pociūnuose, skirtas Europos judumo savaitei.

Startas – 10.00 val. Pociūnų aerodrome. Trasa žiedinė (12 km).

Dalyvių registracija iki rugsėjo 18 d., 17.00 val., tel. +370 658 89 397, +370 678 79 995, el. p. prienai.vs.biuras@gmail.com arba – registracijos forma.

Visi žygio dalyviai bus apdovanoti medaliais.

„Turgus – puiki vieta ir kandidatus į Seimą sutikti“ ...

Įpusėjus rudenii, nors jau kur ne kur nusidriekia rūkai, ant nosies netikėtai užkimba voratinklis, o pakeliui girdi bumsint nuo ažuolų giles krantančias arba randi ką tik po kojomis atriedėjusį kaštoną. Sakoma, būtent jį reikia įsidėti į kišenę kaip sėkmės talismaną. O, kad tos sėkmės bus daugiau, kad gyvenimas gerės, liudijo ir šeštadienio, ir sekmadienio turguose apsilankę kandidatai į Seimą su bičiulių palydomis. Turgus yra turgus – žmonių daug, jeigu kas nematė ketverius metus, puiki proga susitikti, užduoti klausimų ir jau buvusiems, ir būsimiems tautos atstovams. Vieni tą „prasijimą“ priėmė su humoru, kiti – kiek rimčiau, paskui bent tarpusavyje turėję progos pasikalbėti, kaip geriau vis ir geriau gyventi. Tik, va, sako, kad jie dažniau apsilankytų, juk galintys ir viską iš kai kurių moterėlių iškart nupirkti, tai ir tuos veidus tada geriau prisiminti būtų.

Turguje šurmulio buvo daug. Ypač daug prekiautojų turėjo pasiūlyti įvairiausių gėlių žiedų, vaistrūmių, vaismedžių, dekoratyvinių augalų. Daug ir įvairiausių naujų, dėvėtų atvežtinių prekių buičiai, namams, detalių, įrankių. Jau vis giliau į rudenį einant, dažniau galima išvysti perkant šiltesnių lais-

valaikio, darbinių drabužių, guminių batų.

Nemažai šurmulio ir ten, kur įprastai prekiaujama tik naujais drabužiais, avalyne, užuolaidomis, patalyne, staltiesėmis.

Bitininkai medaus kilogramą pardavė už 5–6 eurus, patarė jau pradėti ir naudoti, pavyzdžiui, su spanguolėmis ar bruknėmis sumaišius, mat virusai vis dažnesni atvėsus orams. Buvo, kaip įprastai tose pačiose turgaus vietose, prekiaujama naminiu šalto spaudimo sėmenų aliejumi, kalociumi, sėmenimis. Daržovės kiekvienas rinkosi pagal poreikius.

Kilogramas bulvių kainavo 0,30–1,30 euro, paprikų – 2 eurus, morkų – 2 eurus, česnakų – 7–8 eurus, kopūstų – 1,50 euro, žirnių ankščių – 3 eurus. Pagal skonį rinkosi šviežios kiaulienos, paukštienos arba mėsos gaminius: šviežios kiaulienos nugarinės,

sprandinės kilogramas kainavo 6–8 eurus, rūkytos sprandinės – 7 eurus, karšto rūkymo šoninės – 6 eurus.

Ankstyvi turguje pieno bei jo produktų pirkėjai sako norintys tikėti, kad šie produktai nebrangs. Tačiau buvo manančių, kad brangs tiesiog ir vėl viskas ir turguose, ir prekybos centruose. Litras pieno kainavo eurą, kilogramas sviesto – iki 7 eurų, grietinės litras – iki 7 eurų, varškės kilogramas – 3,50–4 eurus, varškės sūrio – 7–8 eurus. Dešimtis vištos kiaušinių kainavo 2–3 eurus.

Vaisių, uogų vieni pirkė mažaiais kiekiais tiesiog skaniai suvalgyti, kiti pirkė po keletą kilogramų – uogienėms virti, į šaldiklį žiemai įsidėti. Kilogramas slyvų kainavo iki 3 eurų, šilauogių – 4–5 eurus, obuolių – 1 eurą, kriaušių – 2 eurus.

Gražus, tiesiog vasariškas rudens savaitgalis leido žmonėms ilgiau turguje pasibūti, pasišnekučiuoti, ilgiau rinktis norimų prekių.

Rugsėjo 21 d. 15.30 val.
Jiezno kultūros ir laisvalaikio centre

TRADICINIS REGIONINIS MĖGĖJŲ
TEATRŲ FESTIVALIS
„DIENA PACŲ RŪMUOSE“

Dalyvauja ir vaidina

1. Naujosios Ūtos teatras „Vėtrungė“ pagal Kristijoną Donelaitį, „Vasaros darbai“ (režisierė Anelė Lukjančuk)
2. Prienų KLC teatras „Langas“ S. Mrožekos „Atviroje jūroje“ (režisierė Alma Vaišnienė)
3. Siponių kaimo bendruomenės teatras pagal J. Žemaitę „XXI amžiaus Kurmelis“ (režisierė Asta Letkauskienė)
4. Kauno raj. Ramučių k.c. Voškonių laisvalaikio salės teatras „Siena“ „Itališka vagystė“ (režisierė Hana Stanislava Šumilaitė)

Bilieto kaina 3 Eur.

(Bilietus galima įsigyti d. d. ir šeštadieniais bei festivalio dieną Jiezno KLC nuo 10 iki 18 val. arba telefonu +370 670 09308)

Organizatoriai:

Prienų kraštas jungia

Šaulių pratybos „Taurus 2024“: turime išmokti veikti kartu ekstremalioje situacijoje

(Atkelta iš 3 p.)

neramumus gyventojai prašomi informuoti pratybose dalyvaujančius šaulius telefonais: +370 696 89338; +370 614 73714.

Pratybų metu bus laikomasi priešgaisrinių, gamtos apsaugos taisyklių bei kitų saugos reikalavimų.

Trumpa atmintinė gyventojams

Pratybų metu bus šaudoma mokomaisiais šovniais, gali būti naudojamos garsinės ir dūminės priemonės. Atsiprašome už galimus nepatogumus ir prašome būti supratingiems – mokomės tam, kad galėtume jus apsaugoti.

Skirtingose Prienų miesto ir rajono, Birštono miestų ir rajono vietose bus įrengti patikros punktai,

kuriuose budės uniformuoti šauliai bei kiti pareigūnai. Nesijaudinkite – tai nepavojinga. Jeigu reikės kirsti saugomus postus, elkitės geranoriškai – įsiklausykite ir laikykitės nurodymų.

Saugumas priklauso nuo mūsų visų. Jei pastebėsite įtartinų veiklų, neįprastų susibūrimų, neaiškių ženklų ar neramumų, apie juos informuokite šaulius, policijos pareigūnus bei kitas tarnybas.

Gyventojai kviečiami stebėti pratybų atidarymą ir iškilmingą pratybų dalyvių rikiuotę rugsėjo 21 d., šeštadienį, 10 val. Birštone, J. Basanavičiaus aikštėje.

Oficialus pratybų uždarymas ir šaulių rikiuotė vyks rugsėjo 22 d., sekmadienį, 12 val. Prienų Laisvės aikštėje.

„Gyvenimo“ redakcijoje priimami skelbimai ir į Alytaus, Marijampolės ir Vilkaviškio miestų ir rajonų laikraščius.

Alytaus Naujienos

Santaka

Suvalkietis

PERKA

Nekilnojamas turtas
Brangiai PERKAME MIŠKUS visoje Lietuvoje. Atsiskaitome iš karto.
Tel. +370 699 29 992.

Gyvuliai, gyvūnai
Įmonė perka galvijus geromis kainomis. Tel. 8 613 79 515.

ĮMONĖ BRANGIAI PERKA karves, bulius, telyčias
tvarko išmokas, atsiskaito, išsiveža
0 646 82 142
0 678 65 644

PERKA GALVIJUS
KARVES, TELYČIAS, BULIUS PAGAL SKERDENAS ARBA GYVA SVORĮ. SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS.
Tel.: (8-614)93124

UAB Suvalkijos veršeliai
brangiai perka veršelius.
Tel. 8 634 23 551.

Įmonė brangiai perka mišką visoje Lietuvoje, vertina nemokamai, rengia miškotvarkos projektus, atsiskaito iš karto, apmoka visas išlaidas.
Tel. 8 646 79 600.

PARDUODA

Kietas kuras
Parduoda MALKAS, supjautas kaladėlėmis, rąstukais. Skubiai, nemokamai pristato jums patogiu laiku. Tel. 8 672 51 171.

Parduodame džiovintas skaldytas beržo malkas. Tel. 8 614 97 744.

Parduodu sausas, kapotas malkas, laikomas po stogu, vežame ir mažais kiekiais. Išrašome sąskaitas.
Tel. 8 648 61 061.

Nekilnojamas turtas
Parduodama žemė 3,84 ha su atskira dalimi namų ūkio statybai adresu: Birštono sav., Siponių km., Dvaro g. 27 a ir 27 b. Graži vieta, yra miško, tvenkinys, geras privažiavimas. Kaina – 38000 eurų. Tel. pasiteirauti +370 680 42 568.

VIŠTAIČIŲ PRISTATYMAS Į NAMUS!
Prekiaujame M. Steponavičiaus ūkio (KAIŠIADORIŲ r., Žašliai) jaunomis, vakcinuotomis 4,5–5,5 mėn. įvairių spalvų (rudomis, juodomis, raibomis, pilkomis, baltomis) DOMINANTE veislės ir baltomis Leghornų veislės dedeklėmis vištaitėmis ir pašarais vištoms. Pristatome į namus. PRISTATYMAS NEMOKAMAS. Tel. užsakymams: 8 612 17831, 8 611 51 770.

PASLAUGOS

Pilnas pamatų įrengimas (nustumdymas, polių gręžimas, rostverkas, armatūros karkasai, apšiltinimas ir užpylimas). Tel. 8 620 85350.

Gaminame betoną, šulinio, kanalizacijos žiedus ir dangčius. Gelžbetoninė produkcija, metalo gaminiai, vežame žvyrą ir smėlį, krano paslaugos. Tel. +370 687 95 399.

SANTECHNIKOS DARBAI. ATLIEKAME VISUS SANTECHNIKOS, VANDENTIEKIO IR ŠILDYMO DARBUS: Potinkinių maišytuvų, WC rémų montavimas; Vonios prietaisų montavimas; Vonių montavimas ir dušų surinkimas; Vonios baldų surinkimas. Tel. 8 640 39 204.

Betonavimo, mūravimo ir griovimo darbai. Tvorų montavimas. Tel. 8 600 96 399.

Pjauname žolę. Medžių pjovimas-genėjimas aukštapjove. Avarinių medžių pjovimas prie pastatų. Gyvųjų karpymas, formavimas. Pastatų griovimas. Tel. 8 670 18 048.

Mobiliu gateriu pjaunu medieną, kreiuoju lentas kliento kieme. Pjaunu ir nedidelius kiekius. Kaina nuo 30 Eur. Tel. 8 610 03 983.

Pjauna malkas ir mišką. Tel. 8 682 31 242.

SIENŲ ŠILTINIMAS užpildant oro tarpus
1m² kaina nuo 1,40 Eur. Tel. 8 675 7 73 23

Svečiuose pas Šilavoto seniūnijos ūkininkus

(Atkelta iš 1 p.)

Ūkininkavimo kryptis – mėsiniai galvijai

Žarstos kaime ūkininkaujantis **Kęstutis Kavaliauskas** dirba 400 ha nuosavos ir dar apie 30 ha nuomojamos žemės, tad ji išsibarsčiusi ir gerokai toliau nuo namų. Apvažiavimo dieną ūkio šeimininkas mus pasitiko netoli Naujosios Ūtos. Ten šiuo metu ganėsi jo Šarole veislės mėsinių galvijų banda. Joje – apie 120 galvijų. Anksčiau bandęs auginti ir kitų veislių mėsinius galvijus, Kavaliauskas galiausiai pasiliko tik Šarole veislę, sako, ji geriausiai pasiteisina.

Kęstučio Kavaliausko ūkis – mišrus. Per dvidešimt metų buvo visko. Ūkyje būta ir karvių fermos, auginti ir auginami javai, pašarinės kultūros. Dabar visas dėmesys – mėsiniams galvijams, tačiau, kaip mano ūkio šeimininkas, jau ir ši ūkininkavimo kryptis pradeda ekonomiškai nepasiteisinti.

Paklaustas apie ūkio ateitį, Kęstutis Kavaliauskas perspektyvą sieja su permainomis žemės ūkio politikoje ir dukters Ievos, būsimos kvalifikuotos žemės ūkio specialistės, pasirinkimu. Beje, dukra su Kavaliausku ūkyje auginamais galvijais yra dalyvavusi įvairiose parodose ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje.

Pasekė tėvo pėdomis

Klebiškio kaime esančio bitininkystės ūkio šeimininkas **Robertas Klėgeris** bitininkavimo pradžiamokslį išėjo gimtuosiuose namuose Akmenės rajone. Jo tėvas – taip pat bitininkas.

Kai prieš 19 metų nusprendė atsidėti bitininkystei, pasirinko Prienų kraštą, iš kurio kilusi žmona.

Apie bites ir medų 138 bičių šeimų savininkas gali pasakoti daug ir įdomaus. Jo bitės gyvena ne tik čia, Klebiškyje, bet ir kitose vietovėse. Susitaręs su ūkininkais, Robertas Klėgeris savo bites įkurdina

Kęstutis Kavaliauskas dabar didžiausią dėmesį skiria mėsinių galvijų bandai.

šalia įvairių pasėlių, pievų, miško kaimynystėje. Taigi vieną dieną jis gali kopinėti medų, pavyzdžiui, netoli Pakuonio, kitą dieną jau keliauti į Varėnos rajoną ar kitą Lietuvos vietovę.

Nuo to, šalia kokių augalų įkurdintos bitės, priklauso ir koks bus medus. Bitininko teigimu, šiemet daug medaus davė liepos, geras ir juodo, grikių medaus derlius. Grikinio medaus bityno šeimininkas sako daugiausia parsivežantis iš Varėnos rajone esančių avilių.

Medaus realizacija bitininkas rūpinasi pats. Turi nuolatinius klientus, medumi prekiauja ir Vilniuje, mobiliuose ūkininkų turgeliuose, jau 15 metų jį žino ir nemaža dalis Lazdynų mikrorajono gyventojų.

Robertas Klėgeris turi tautinio paveldo pažymėjimą, gamina ir

lietines žvakes. Taip pat neatsisako ir eksperimentų, yra rinkęs net ir labai vertinamus bičių nuodus. Tai ypač kruopštus, daug pastangų reikalaujantis ir atsakingas darbas.

Ir dar bitininkas Robertas labai domisi ir senąja bitininkystės istorija, prasidėjusia nuo drevininkystės.

Ūkininkaudamas nebijo eksperimentuoti

Antano Pažėros ir jo žmonos **Vilmos** sodybą Klebiškio kaime iš

Antano Pažėros medžioklės muziejus gausus trofėjų.

keliavo net ir senus statinius laike akmenys. Įvairiai sukomponuoti jie tapo vienu iš sodybos akcentų. Kaip ir kai kurie kiti iš praeities likę relikvai.

Beveik 40 ha žemės turinčiame ūkyje šeimininkaujantis Antanas Pažėra savo ūkį vadina mišriu – kartu su javais auginama ir tai, kas jam įdomu ir turi perspektyvą. Nebijo ir eksperimentuoti.

Visai šalia sodybos erdvoje pievoje ganosi gražuoliai danieliai, įvažiuojant į sodybą pasitinka šilauogių krūmai. Jie auga 2 ha plote. Ūkyje auginami ir smidrai. Beje, būtent pas Pažėrus pirmą kartą teko paragauti ir marinuotų smidrų. Tai – jau Vilmos Pažėrienės eksperimentas. Tikrai pasiteisinęs.

Prie žemės liko ir abu Pažėrų sūnūs. Baigę mokslus, jie Kauno rajone, Babtų medelyne, turi didelį šilauogių ir kitų uogų ūkį.

Ramutė Šimukauskaitė

Senuosius avilius, menančius dar drevininkystės bitininkystę, Robertas Klėgeris parsivežė iš Varėnos rajono.

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Internete skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikrastiogyvenimas

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuteriniai (maketav@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.
Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis – 3 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas: trečiadieniais – 1250 egz., šeštadieniais – 1650 egz.
Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

MRF
MEDIJŲ RĖMIMO FONDAS

Laikraščio veiklą ir projektą „Gyvenimą kuriame patys“ iš dalies remia VŠĮ „Medijų rėmimo fondas“ (bendrai skirta suma – 43727 Eur).

Spaudė UAB „Alytaus spaustuvė“, Seirijų g. 17, tel. (8 315) 73786.

ALYTAUS SPAUSTUVĖ